

DEBRECEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ÉS HAJDÚMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Éves: félre 8 kor., negyedre 8 kor. — áll.
Félre: félre 8 kor., negyedre 4 kor. 50 áll.

Főszerkesztő: **Dr. Varga Lajos.**
Felelős szerkesztő: **Békásy Jenő.**

Egyes szám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412.

November 1-én új előfizetést nyitottunk a Debrecenre. Kérjük azokat a tisztelt előfizetőinket és olvasóinkat, akiknek vagy lejárt előfizetésük október végén, vagy pedig lapunkat a jövőre előfizetni óhajtják, hogy az előfizetésről időjékorán gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadály történjék.

Barázdák.

Közbiztonsági állapotaink megdöbbentő vilánsága rémülettel tölti el a város lakóit. A lopások, rablások napirenden vannak és a közigazgatási bizottság kielégítőnek tartja mégis.

Még a közigazgatási bizottság hétfői ülésén letorkolták a botrányos állapotokat szelídítő bizottsági tagokat és az újságok nagyításával ütötték el a dolgot és keddre virradóra kettős rablógyilkosság igazolta rémesen — a nagyító újságokat.

No hát ez így nem maradhat tovább.

*

Az éjjel az ellenőrző rendőrbiztos nem találták az egész városban. Hol volt? Hiszen neki nem szabad eltávozni úgy, hogy ne tudja senki hol van és ha mégis elmegy, meg kell mondania, hová megy, hol találhatják.

Ez a véletlenül kipattant eset szomorú világot vet a rendőrségre. Ha a rendőrbiztos így teljesíti a szolgálatát, hogy teljesítse akkor a közrendőr? Ellenőrzésről ilyen körülmények közt szó sem lehet.

*

Változtatni kell a rendszeren, de az

Visszahatás.

— Irta: Jablonczay Kálmán. —

Nincsen olyan hosszú, a melynek vége ne legyen. Az a nagy lángoló szerelem, mely kezdetében végnélkülinek látszik; egyszerre csak saját tengelyében visszafordul és úgy lehullanak ápolat hamvas levelei, mint fagyos fesszel a rezgő nyárfának.

Nem volt olyan ideális rajongó szerelmes pár a földtekén, mint Karsay Tibor és Körösszegi Máriha. Az Isten is különös módon teremtette őket. Egyik a másik fényében ragyogott, mint a bundás csillag a hold sugarában. Egymást tartották a világ legtekintesebb lényének, a kiknek imádsága, minden kitérő út nélkül az ég számolyáig jut. Szemeiknek közös csillogása, mely a mélyregees szerelem légürjében tarka szivárványt képezett; a legszínesebb, legirigyebb emberek előtt is beigazolták, hogy ezek legboldogabb és legboldogabb párok lesznek egy hosszú életen át.

Márihának édes modora, felsőges királyi alakja, alabástrom fehér arca, melynek árnyalatából kicsilllogott az egészséges vér, hollófeke-haja, finom kezei, mind olyan bizonyítványok voltak, hogy ezt a leányt tisztán nem szeretni? — lehetetlen!

embereken is. Régóta sürgeti már a sajtó az éjjeli ügyeletes tisztviselői rendszert, amint az Pozsonyban, Arsdon és más városokban is van. Nem sokba kerül az. Adjanak csak 5 korona díjat a tisztviselőnek, évente csak 1800 korona ez. A kibágási ügyekben hozzon azonnal ítéletet a tisztviselő, a bűntgyeket pedig intézze szakértelemmel, mert pl. a polgári biztosok nem sokat konyitanak hozzá.

Alkalmazzon a város rendes kézbesítőket és ne a rendőrséget használja fel rá. A főkapitányság a bűnügyi osztályon és a kerületeknél ne lebzseljen állandóan 15—20 rendőr, aki sohasem teljesít éjjeli szolgálatot. A rendőr ne legyen irodaszolga, pipatisztogató, piacra járó hentes, kézbesítő, házi szolga, hanem legyen csak rendőr.

Még a mostani létszámot sem kell akkor emelni, de emelni kell a legénység fizetését, hogy ne a legselejtebb elemek kerüljenek a legénység közé, hanem irai olvasói, tisztességesen tudó, tanulásra képes egyének, ne pedig tudatlan, képzetlen, vízszű, tökkel ütött alakok.

De aztán becsülje is meg őket a város és ne istállóknál is büzősebb helyet adjon nekik ronda, piszkos vackokkal, hanem embernek való örszobákban helyezze el őket stb.

Nem a nappali, hanem az éjjeli szolgálatra kell fektetni a főszűlyt, amit már régóta hangsúlyozunk, mert az mégis csak halatlan, hogy éjjel 6—8 rendőr cirkál párosával a városban és egész városrészek vannak, ahol nem hogy éjjel, de még nappal sem láttak még rendőrt!

Karsay éppen ebből a formából volt teremtvé daltás férfiak. Magas edzett erő teljes alak, nyílt homlokkal, bátor delejező szemekkel, melyek annyira imponálnak mind két nem előtt.

És mégis, ennek a végnélküli szerelemnek egy pillanatkor vépe szakadt és úgy nem gondoltak többé egymásra, mint a ta valyi hó hullásra május virágos havában.

Karsay Tibor még akkor megszerette Körösszegi Márihát, amikor még az első hosszú ruhát öltötte magára. Olyan szép volt akkor is, mint most a szakítás órájában. Karsay a fényvilágot, aki annyi helyem számolyon térdeltem már, a Máriha ragyogó szeméért mindent sutba dobott, még az anyai könnyeket is, melyek aggódva hullottak a lábkönyvtelenül.

Karsay tisztán szerette Márihát, Máriha lelkének összes forróságával csüngött a férfun, kinek minden kérését oda ajánlkozta.

Zavartalanul, egymás szeretetét hatványozva éltek egy csendes otthon magányában, melyet nem zavart meg soha senki sem.

Legördültek a páros boldog évek egy-

Csak rajta.

Irta: Bakonyi Samu.

Nem elég a gunynak ostorával végigverni a magyar igazságszolgáltatás felügyeleti jogait bitorló ügyvivőn. Bizonyos, hogy ezért a felbujtásért, a melylyel a királyi ügyészségeket a hivatalos hatalommal való visszaélés véttségének elkövetésére reábirni törekszik ha a felbujtásnak eredménye lesz, nem csak politikai, de büntetőjogi felelősséggel is tartozik. És mivel „az ugynevezett nemzeti ellenállás” — amint ez a hatalmi örületbe esett szolgáló lélek az alkotmány védelmét csufolja — minden minisztertanácsi határozat és bécsi parancs ellenére, végül mégis csak elsőpri ezt az ugynevezett „alkotmányos” kormányt, el kell rá készülnie lennie, hogy a törvényes megtorlás nem is fog elmaradni.

A jeles Lányi ur a királyi kinevezéssel kérkedik. Igaz, a király kinevezte miniszterének. Mindazonáltal bitorló. A királynak joga volt őt és társait kinevezni. De nekik kötelességük lett volna haladéktalanul kimutatni, hogy parlamenti többségre támaszkodnak; miheiy nyilvánvaló, hogy ezt kimutatni nem képesek, egy pillanatig sem maradhatnak hivatalukban. Ők pedig többséget nyerni meg sem kíséreltek, sőt a parlamentet előre és pedig hónapokig terjedő időre — törvényszegő tanácsot adva a királynak — elnapoltatták. Felosztatni azonban nem akarják mindaddig, míg új meg új törvényszegésekkel

más utánban, a szerelem közös érzete lángolt a szivekben és a leány gondnőküli kacagása elszálla a férfi aggodalmas gondolatait.

Szerelmüknek második évében Tibor egy halvány futó felhőt vett észre a tiszta homlokon, olyan formát, melyet mintha az unalomnak egy csekély paránya teremtett volna oda.

De az amint oda szállott, olyan hamar el is repült onnan és a csókok zápora csakhamar feledtette vele, ezt a kínos felfedezést.

Majd egy más alkalommal észre vett a vizsgálódó férfiszem, hogy már nem fogadják olyan melegen, nem futnak elébe a nyikorgó kapuig, majd nem kísérik ki, kartkarta fűzve, annyi édes parancscsal, hogy siess vissza.

Tibor remegve tapasztalta a palástolatlan elhidegülést.

Hiszen a napot sem lehet égi útjában megállítani — úgy a szerelmet sem tudja vissza varázsolni régi fészkebe semmiféle földi hatalom.

Márihának mindég több dolga akadt a városi boltokban. Máskor egy kis óra alatt egész hétre bevásárolta a szükséges holmi-

és egyéb erkölcstelen eszközökkel a nemzetet megfélemlíteni és meggyalázniok nem sikerül.

Lányi ur nem bolond ember s azért csak eddigi kudarcai miatt érzett dühében veszítheti el az eszét annyira, hogy ezental sikert remél. Nem fog sikert aratni. Mert a nemzet a kormányzati hatalom bitortlását nem fogja sokáig eltünni. Hiába mondta ma a pestmegyei esászár-pártiak értekezletén egyik ujdonsült „haladó“, hogy ennek a kormányának az alkotmányos jellegéhez semmi kétség nem fér. Ugyan miért? Mert azt mondják a kinevezett miniszterek, hogy majd megkérdezik a nemzetet, akarja-e őket többséggel támogatni? Nos, ha majd megkérdezik és ha majd megkapják ezt a többséget, akkor dicsekedjenek az alkotmányosságukkal. De addig az egész alkotmányosdi csupa időtlen höncegés. Sőt gyávaóság. Mert politikai bátorság az volna, ha nyíltan bevallanák, hogy törvényes eszközökkel nem boldogulnak és erőszakos intézkedéseiket nem bukolnák alkotmányos hazudozásokba.

Ki akarja Magyarországon „az államkormányzat törvényes menetét“ megakasztani, amint azt a tegnapi rendelet állítja? Melyik törvény hagyja meg a törvényhatóságoknak, hogy az országgyűlés által meg nem szavazott adók és joneok beszoigáltatása és kiállításuk körül segédkezzenek? Hol van az a törvény, amely költségvetés és ujone-megajánlás hiányában különbséget tesz az önkéntes teljesítés és közigazgatási kényszer között? És végre melyik az a büntetőtörvény, amely büneselekménynek nyilvánítja az országgyűlés által is eltiltott közreműködés megtagadását? Lányi ur, aki annyi paragrafusra hivatkozik, nem tudná a büntető törvénykönyv legelső paragrafusát?

Ugyan miért nem utasítja az ügyészségeket arra is, hogy mindazokat, akik a képviselőház három rendbeli határozatának meghozatalában résztvettek, szintén perbe fogják? Hát miért csak

a megyei bizottságok határozatai foglalják magukban „a büneselekmények elkövetésére irányuló egyenes felhívást“. Hiszen sokkal kényelmesebb volna mindjárt az egész képviselőházi többséget becukadni.

De hát az új főispánok feje fáj az igazságügyminiszter urnak. Bizony méltán fájhat. Mert az a sok gyalázat, ami ezekre a gyászos alakokra zudul, erkölcsileg mind a kabinetet éri. Szeretné hát a sok keserves bánatmat elhárítani és főképen szeretné hűséges biztosait tető alatt látni, hogy ama bizonyos „alkotmányos“ munkához végre valahára hozzáfogassanak. Minthogy pedig sehogy sem akar a dolog magától menni, segítségül kirendeli a királyi ügyészeket.

Csak hogy a királyi ügyészeknek a törvényhatósági közgyűlésen, ha annak nem tagjai, semmi helyük nincsen. Ott semmi jogkörük nem lehet. És a magyar ügyészi kar bizonyára nem is fog pribékszolgálatokra vállalkozni. Ha pedig egyesek a testület tiszteletreméltó hagyományait mégis megtagadva és hivatali hatáskörüket túllépve, a törvényhatóságuk alkotmányos tanácskozásait megzavarnák, nagyon keserves leckét kapnának a közszabadságok tiszteletéből, amely közszabadságok védelmére a büntető törvénynek szintén vannak ám Lányi ur által is bizonyára jól ismert rendelkezései.

A törvényt hozás az „alkotmányos“ kormány jóvoltából szünetel Magyarországon. Se baj. Ha kell, törvényt hoz a király minisztere. Új törvénye szerint büntetendő cselekmény a főispáni eskü kivételének a megtagadása. És pedig azért, mert a főispánt a király kinevezte. Igaz. De boldoguljon a kinevezésével, ahogy tud. Ahogy a kormányt kinevezni a király joga, azonképen a nemzet joga a kormányt megbuktatni. A bukott kormány főispánjaival szemben talán kevesebb joga volna a nemzetnek? És Lányi Bertalan ur magát nem tartja bukott kormány

tagjának? Azért mert az országgyűlést bezárták, anélkül, hogy feloszlatták volna, már győzték is, noha ott lebeg fejük fölött az óriási többség vádindítványa?

Valóban találó hasonlatot mondott a hirhedt rendelet szerzője, mikor állítólag akként nyilatkozott, hogy a törvényhatóságokkal szemben azért van szükség az esetleges megtorlásra, mert különben, amit ma a megyék tesznek a főispánokkal, holnap ugyanazt tehetik a terheltek a bírakkal. A hasonlat kétségtelenül kitűnő (!) Csak hogy nem a vármegyékre, hanem Lányi urékra illik. Őket terheli a sokszoros alkotmányosság súlyos vádjá és ők fenyegetőznek erőszakkal, hogy a nemzet bírói jogát gyakorló alkotmányos testületeket megfélemlítsék.

Csak ráta! Nem fog megijedni senki. Ha kell, elszenvedjük a legvadabb jogtalanságot, mert tudjuk, hogy utánna csak a nemzeti jogok győzelme következhetik.

Az utolsó szó.

Debrecen város törvényhatósági bizottsága ma délután tartandó közgyűlésén fogdönteni a villamos telep létesítése ügyében. Három pályázó közt kell választani. A választás nem lesz nehéz, hiszen a három pályázó cég közt a Ganz gyár feltétlenül magyar, a Siemens Schuckert annak vallja magát, a harmadik pedig idegen.

A tanács nem a Ganz gyárnak adta a vállalatot, hanem a Siemens-Schuckertnek, a mely idegen pénzen kitarított magyar vállalat. A másik cég német-osztrák, a melynek még nincsen fiók-telepe Magyarországon.

Ez a két cég tehát idegen és Debrecen város törvényhatósága, mely már régen közgyűlés határozatokkal utasította a tanácsot, hogy feltétlenül az elismert magyar ipart részesítse mindig előnyben az idegennel szemben, nem teheti azt, hogy idegen vállalatnak adja a megbízatást, a mikor van magyar pályázó is, a mely pedig az egész földkereségen elősmert, első rangu

kat, most egész délután kellett ahoz. Ha véletlenül találkoztak együtt, olyan zavaros igazolásokkal állott elő, melyeket gyanakvással nékül sem hitt volna el az ember.

Tibor kezdett arról meggyőződni, hogy alaposan megvan esalva, hogy hosszú évek óta ápolta őszinte szerelme azon fokra sülyedt, ahol már a sár kezdődik.

Egy hűvös esős délután együtt ültek a Mártha varró-szobájában.

A férfi lelkülete éppen olyan komor volt, mint a havas eső hűvössége, mely az ablak üvegekre párát lehelt.

— Mártha, egy őszinte kérdésem volna magához, — törő meg a csendet Tibor — nagyon kérem olyan őszintén, olyan igazán feleljen arra, mint a milyen őszintén szeretjük egymást, amíg boldogságunk csillaga ragyogott:

Mártha! nézze! folytatá Tibor alig palástolható remegő hangon, néhány hét óta érzem, tapasztalom a maga fokozatos elhidegülését.

Nem kérdezem azokat, mert az elvégre is egyre megy, csak azt mondja meg, lelkének még talán megmaradt őszinteségével. Szeret-e még engem?

Mártha lesütött szemmel hallgatott, homlokán újra megjelent az a borús felhő, esunyán — feketén, ijjesztően... és nem tűnt el onnan a másik pillanában sem.

Kezeit idegesen jártatva kötőinek fodrain, lázasan kereste a szavakat a mit mondani fog.

Hazudni nem tanult meg, a lejtőre jutott szíve nem akart, talán nem is szemmel látható igazságot.

Tibor! felele Mártha alig hallható csendes hangon — kérdésre őszintén felelek olyan őszintén, mint a milyen aggodó hangon kérdezte azt tőlem.

Tibor!... folytatá — én nem tudom mi történt velem — én egy új életet álmodtam a melyben maga már nem az a király, a kinek én szeretném látni.

Engem nem elégít már ki ez az egyhangúság, mely örökös reményekben és várakozásokban leli meg koszoruját.

— Én egyszer boldag önálló asszony akarok lenni, ki akarom rabolni az emberiség tiszteletét, felakarok szállani oda a hol eddig még soha sem voltam. Vágyom oda lüktető vérem minden dobbanásával.

Ezt maga nem adhatja meg nekem! Igen — folytatá neki hevülve, mert először nem akarja másodsor a maga nemes gondolkozású szíve meg sem tudná érteni az én vágyaimat, az én magasba szárnyaló gondolataimat.

Ne haragudjon, bocsáson meg nekem édes Tibor...! de én magát nem szerettem már úgy mint eddig szerettem.

Tibor nyugodtan hallgatta végig ezt, a szívét megsemmisítő vallomást még csak egy izom sem sem rándult meg sápadt arculatán. Hiszen tudta már azt régen.

Hidegen felállott kalapja, botja után nyulva a legfagyosabb hangon kérdőző.

Édes Mártha kisasszony a végbucsu porcében nem mondaná meg, ki lesz az utódom?

Mártha közönyös hangon felele egy ur, aki oda fog emelni, a hova magának nem volt férfias bátorsága.

Tibor elmosolyogott és egy hídig de elég udvarias üdvözlés után elhagyta a fészket, mely évekig ápolta számára az édes boldogságot.

Mártha még csak ki sem nézett utána hanem vissza vonult az utcai szobába és a nagy álló tükör előtt kacérkodott azzal a felséges királyi alkakkal, melyet Karsai Tibor oly tisztelve imádozott.

Körösszegi Márta ma egy szélcsap ficsur szeretője.

A női szívekben lakozó reakció eddig igazolást nyert. A mi ezután következik, az már a sülyedés.

cég. A Ganz-gyár, mely itt született magyar földön, itt virul 75 év óta és dicsőséget szerzett a magyar névnek alkotásaival az egész világon.

A magyar Ganz gyárról a földgolyó minden részén előismeréssel beszélnek. Oroszországból, Japánból, Olaszországból, Amerikából, Ausztráliából, Indiából kap megrendeléseket.

A dolog lényege az, hogy a vállalatot abszolút magyar cég nyerhesse el és a magyar pénz itthon maradjon a villamos telepeket hazafias magyar munkások létesítsék és ez által ők boldoguljanak. Megegyezed, hogy utó nagy pótejánlat figyelembe nem vehető. Szabály ide, szabály oda — ha a magyar ipar pártolásáról van szó, még a szabályokat is is föltre kell dobni a magasabb szempontok érvényesüléséért. Itt pedig arról van szó.

Föltre hát minden csürés-csavarással, alakoskodással, garaszkodással és szabályokkal Nemzeti ügy ez. A tisztesség, a becsület és az okosság kérdése csak üres beszéd, hogy ragaszkodni kell holmi feltételekhez, forrákhoz. Így csak bürokraták beszélhetnek most, a mikor a formások megtartása idegen érdek.

Debrecen város törvényhatósága dobja föltre a silány formásokat, hiszen ahhoz joga is van — és ne kövessen el olyan dolgot a formák kedvéért, mely az idegen iparoknak hasznára válnék. Olyan időket élünk, a mikor minden gondolatunkat, tettünket és elhatározásunkat a magyar nemzeti irányúnak kell uralnia. Szükségünk van minden fillérünkre!

Elismerjük, — hogy akár a Siemens-Schuckert gyár, akár az Általános villamosági részvény társaság époly jól eltudja készíteni a villamos telepeket, azonban a Ganz gyár már 75 év alatt a szívünkhez nőtt, a munkásai mind derék, becsületes magyar emberek, a kik odahagyták a népmító szocialista táborát és éppen a mi képviselőnk Thaly Kálmán által jelentették be csalákosztásukat a koalícióhoz, s így Debrecen városát, mely hazafiaságban mindig a vezető szerepet vitte nem tehet másként, minthogy a Ganz-gyárat bizza meg a telep létesítésével.

Közzétudásunkban egyébiránt részletesen beszámolunk az eredményről.

A német cég azt kívánja felebbezésében, hogy a közgyűlés ragaszkodjék a pályázati kiírás feltételeihez. Nagyon helyesen. A pályázati kiírás ugyanis úgy kezdődik, hogy a versenyben csak olyan cégek vehetnek részt, melyeknek Magyarországon megfelelő gyártelepük van. Minthogy pedig az Allgemeine Elektr. Gesellschaftnak semmiféle gyára nincsen Magyarországon, tehát ez a cég szóba sem jöhat a megrendelésnél. Azt is mondja, hogy nála már a következő városok rendeltek villamos telepeket: Kalocsa, Halas, Kula és Verbasz. Ez nem felel meg a valóságnak, mivel nem a városok rendeltek nála, hanem magán vállalkozók. Tény az, hogy ennél cégnél magyar város még nem rendelt villamos telepet.

Ilyen és ehhez hasonló frázisokkal nem megrakva a német cégnek felebbezése, melylyel méltóképen fog elbánni Debrecen város közgyűlése.

Városi közgyűlés.

Debrecen, november 7.

Ma délután 3 órakor tartott közgyűlést Debrecen város köztörvényhatósági bizottsága Tomahidy Elemér főispán elnöklete alatt.

Fontos tárgyak kerültek a közgyűlés elé. A belügyi kormány leirata, amelyben Kristó eddigi rendeleteinek végrehajtását követeli. Kérdéses sem lehet, hogy a közgyűlés Márton Imre és társainak alábbi indítványát fogja egyhangulag elfogadni. Az indítvány, mely méltóságos tiltakozás az alkotmánytörvény darabont-banda ellen, a következő:

Mikor a kormány és a törvényhatóság között vita tárgyat képez, hogy vajjon törvénybe ütköző-e valamely kormányrendelet vagy sem, az ilyen vitás kérdést az 1886 XXI. t. c. 19. §-ának rendelkezése szerint végérvényesen a képviselőház dönti el.

Minthogy a kormány és törvényhatóságok közt folyamatban levő vitás kérdésben a képviselőház folyó 1905 évi június 27-én tartott ülésében már döntött s e döntés határozatában a kormánynak hivatalban maradását s további kormányzását alkotmányellenesnek nyilvánította és kimondotta, hogy ily alkotmányellenes kormányzattal szemben a legszigorubbán érvényesítendő alkotmányunknak azon sarkalatos tételek, mely szerint „országgyűlésileg meg nem szavazott adót beszedni és ujoncot kiállítani nem szabad”, hogy a kormány az áll. jövedelmének — különösen a közadónak igénybevételére — feljogosítva nincs — hogy a véderő kiállítását illetőleg tétszámának fentartását törvényesen nem eszközölheti! a törvényhatóságokat pedig egyenesen figyelmeztette az 1886 XXI. t. c. 20 §-ára és az 1504 I. t. c. 5 és 6 §-ára; sőt kimondotta azt is, hogy elvárja tőlünk, „hogy az alkotmányellenes kormányzatot támogatni nem fogják”.

Minthogy továbbá az országgyűlés képviselőházának — ily döntő határozata után, az alkotmányellenesnek nyilvánított és magát minden törvényes ellenőrzés és felelősség alól önkényesen kivonó kormányt az 1886 XXI. t. c. 19 §-án alapuló megsemmisítési jog gyakorlására illetékesnek el nem ismerhetjük:

Minthogy végre a tárgyalás alatt levő belügyminiszteri leirat országgyűlés által meg nem szavazott ujoncnak tényleges kiállítását akarja lehetővé tenni s így azon rendeletek közé tartozik, melyek az 1886 XXI. t. c. 20 §-a szerint még alkotmányos kormánynyal szemben is „kivételeknek a végrehajtás kötelezettségének szabálya alól”;

Mindez indokok alapján indítványozzuk annak kimondását, hogy Debrecen sz. kir. város törvényhatóságainak bizottsági közgyűlés, polgármestereinek a sz. belügyminiszteri leiratra sz. alatt kelt felterjesztését helyesli; a bizottsági közgyűlésünkhöz újabban intézett belügyminiszteri leirattal szemben kijelenti, hogy az ez ügyben f. évi június hó 28-án sz. a. hozott határozatát fentartja, e határozat megtartására összes tisztviselőit és alkalmazottjait kötelezi; a belügyminiszteri leiratot pedig irattárba téteni rendeli. (Aláírások.)

Fontos tárgya még a közgyűlésnek a villamos telep ügyében való döntés. Ez is nemzeti ügy most és kétségtelen, hogy a vállalatot a magyar Ganz gyár részvénytársaság fogja megkapni.

Ma délután 12 órakor a szövetséget ellenzékhez tartozó bizottsági tagok Márton Imre elnöklete alatt bizalmas értekezletet tartottak a városháza olvasó-termében, amelyen elhatározták, hogy megalakítják a 17 tagú jöléti bizottságot, amely örködni fog alkotmányvédelem harcában és a tisztviselőket erkölcsi támogatásban részesíti és anyagi támogatásukról gondoskodni fog. A bizalmas értekezleten a tanács megbízásából megjelent Kovács József polgármester is, aki közölte a bizottsági tagokkal a tisztviselők ag-

godalmait. A közgyűlés elé terjesztendő indítványt, mely a tisztviselők védelmére irányul, bizonyára lelkesedéssel fogja magáévá tenni a közgyűlés. A 17-es jöléti bizottság még megalakul és elnököt, két al-elnököt és jegyzőt választ a kebeléből.

SZINHÁZ.

MŰSOR.

Kedd, nov. 7.: „Lisistrata” operette. (A)
Szerda, nov. 8.: „Lisistrata” operette. (B)

Csütörtök, nov. 9.: „Erény utjai” vígjáték. (C)

Péntek, nov. 10.: „Hun utódok” tragédia. (A)

Szombat, nov. 11. „Baba” operette (A)

A Lisistrata eddigi előadásai zsufolt házak előtt folytak le s igen sokan már nem kaptak kedvük szerinti jegyet az esti pénztárnál. A ki a fényes kiállítású darabot még nem látta s pompás zenéjében nem gyönyörködhetett, az ma és holnap bizonyára nem fogja az alkalmat elmulasztani.

Az Erény utjai kerül színre csütörtökön a vezető szerepben Almásy Lolával, aki e szerepben lelt egyszerre a közönség kedvence. A piros színlepos estére bizonyára most is zsufolásig meg fog telni a nézőtér.

Hun utódok. Váradi Antal történelmi drámája kerül színre Pénteken. Az előadásban a drámai társulat színe java fog részt venni. A nagy irodalmi értékű darab iránt különösen a fiatalok nevezetesen a főiskolai ifjuság körében nagy az érdeklődés. Nálunk egyébként a darab évek óta nem került színre.

HIREK.

Kettős rablógyilkosság.

Az éjjel rémes bűntény történt a város kellő közepén Kettős rablógyilkosságot követtek el ismeretlen tettesek a Méliusztér 15. szám alatt. Valószínűleg csak lopni akartak. A hizott disznókat vitték volna csak el, de a zajra a házbeli felriadtak, mire a felfegyverkezett rablók lőttek és agyonlőttek Kovács Ferenc háztulajdonost és életveszélyesen megsebesítették Palka András szabót.

Miután a Méliusztér a város szívéhez közel van, érthető az a nagy megdöbbenés, amelyet a hír keltett városunkban. Borzasztó dolog is, hogy ez megtörténhetett, még szörnyűbb azonban hogy a rendőrség nem volt kéznél és a nyomozás csak órák mulva indulhatott meg, amikor a gaz gyilkosok egéruat vettek.

Hallatlan, hogy pl. az éjjeli ellenőrzéssel megbízott rendőrbiztost nem tudták az egész városban másfél óra alatt sem előkeríteni. Ezért a mulasztásért felelősségre kell vonni a mulasztó közeget. Bizunk Kovács József polgármester igazságszeretetében, a ki a gyilkosság előtt pár órával védelmébe vette az arra érdemellen rendőrséget a közigazgatási bizottságban, hogy a felháborodott közhangulat csillapítására a legszigorubb vizsgálatot fogja megindítani.

Nagyon is érthető a közönség rémülete a nagyerdei eset után kettős rablógyilkosság a város közepén, mi leszl itt akkor télen, ha a nyomor és inség beköszönt? A polgárság élet és

vagyonbiztonságáról hogyan fog gondoskodni a rendőrség, ha még most sem felel meg?

Hogyan történt a gyilkosság?

Ma hajnalra virradóra, 12 és 1 óra között felgyverzett betörők törtek be Kovács Ferenc Méliusz tér 5. sz. a. udvarára. Nyilvánvalóan a 7 hizott disznót akarták elhajtani és a módos házigazdát kirabolni, hogy mennyire elszántak voltak, mutatja az is, hogy erősen felfegyverkeztek, mert arra is elkészültek, hogy a lopott disznókat még erőszakkal is elhajtják.

Minden eshetőségre, még gyilkosságra is elszántan fogtak a munkához.

Az eddigi nyomozás szerint, a szomszédból másztak be és arra is távoztak a kerítésen keresztül, ahová létrát támasztottak, hogy gyorsabban meneküljenek. Legalább is négyen lehettek. Volt náluk feszítő vas, balta, fűtykös és revolver.

Legelőször is a házigazda hatalmas tölgyfaajtájának estek, a lakásban Kovács Ferenc aludt Eszter nevű leányával. Nagyon mélyen aludhattak, mert csak akkor ébredtek fel, mikor a zsványok már a konyha ajtót betörték. Az ütköző elhajlott és kitört és az ajtó nagy recsesenással kinyílt Erre ébredt fel Kovács Ferenc. Báránybőr sapkáját a fejére tette és bokaesét magára véve kifelé tartott. Nagy rémülettel vette észre, hogy az ajtóban sötét alak áll. Leánya még hallotta, amikor rakiáltott a zsványra:

— Ki vagy? Hogy jöttél be?

Ebben a pillanatban lövés dördült és Kovács Ferenc összeesett. A golyó az orr- és a mellét furdott fejébe és szétroncsolta az agyvelőjét. A halál pár pillanat alatt bekövetkezett.

A mint a lövés eldördült, a házban lakó Palka András a szabómester kiszaladt az udvarra.

— Ki lőtt itt? — kiáltotta.

Nyomban két lövés felelt rá. Az egyik golyó mellébe furdott. A szerencsés len összeesett. A zsványok ekkor még valami nehéz tárgyal többször fejbe verték úgy, hogy ő is a halálán van.

Legelőször a 38. sz. bérkocsis halotta a lövéseket és a rendőr után kiáltozott a Kossuth-utón, de a rendőr csak nagyokára került elő: úgy hogy a zsványok kényelmesen elszálhattak szalatt. A szegény rendőr azt sem tudta, mit csináljon. Végre is orvosért futott, felverte K. Szalay Béla kerületi orvost és az ügyeletes rendőrtisztviselőt, ifju Orosz Lászlót. Hoffmann vizsgálóbíró 2 óra előtt megjelent a helyszínen, ahol Kelen mérnök készítette el a helyszíni rajzot. A rendőrségi tisztviselők azonban a gyilkosság elkövetése után jó ötnegyed órával jelentek meg.

A helyszínen.

A Méliusz tér 5. számú ház, alacsony, földszintes. Van egy fekete festett kis kapuja személyközlekedésre és egy nagy kétfelől nyíló kapuja kocsiközlekedésre. Az utcára csupán egy lakás van, két ablakkal, Kovács Ferencé. Az udvar hosszú keskeny egy két eperfával és a fehérre meszelt épületben több udvari lakással. Hátról van a sertésöl és egy hátsó udvar, mely összeköttetésben van egy a Baross utcából nyíló üres telekkel. A rablók — lehetnek vagy hatan — innen hatoltak be a sertésölön át az udvarra. — Alig pitymállott, már megjelentek a helyszínen ismét a rendőrség kiküldöttei és minden kétséget kizárólag megállapították, hogy a Boldog Gyula mézes kalácsos üres telkén keresztül menve egy rozszant sertésölön át hatoltak be Kovács Ferenc házába. A rablók feltétlenül ismerték a helyi viszonyokat, mert Kovács szállás adással is foglalkozott és mindenféle gyanús embert a házába fogadott. Maga ez a körülmény is nagyon megnehezíti a rendőri nyomozást, mert éppen ma egy hete négy cigány tartózkodott tehennel Kovács Ferenc házában, akikre a rablógyilkosság gyanuja hárul.

Szemtanuk elbeszélése.

Zádor Péter tehenes, Kovács szolgálátában beszélté tudósítónknak, hogy éjjel, amint az istállóban aludt lövéseket hallott, Erre az ablakhoz sietett, lámpát gyújtott és kinézett az udvarra. A koromsötét éjszakában nem látott semmit, csupán asszonyi sikoltásokat hallott. Egyszerre futásból származó dobogások ütötték meg fülét, azt hitte, hogy a rablók feléje tartanak az istállóba, hát felszaladt a padlásra elbujt a széna közé és csak reggel mert előjönni. Hallotta azt is, amint pénzt követeltek a rablók.

Főző Péterné, aki ott lakik a színhelyen a következőképpen adta elő a dolgot. Ugy 11 óra tájban az udvaron léptek zaját hallottuk az ajtónk előtt. Férjem ki akart menni az udvarra, de én visszatartottam, mert már akkor áthallatszott Kovácsék sikoltása. Odalopódtam az ablakhoz és láttam, hogy egy alacsony, sovány, fekete ember áll ott, kezében pisztolyal. Azon reményben, hogy megijesztem és elfut, odaszóltam az uramnak.

— Apjuk hozd a revolvert és lödd le ezt a zsványt. Mire az azt felelte:

— Itt van revolver, nektek tudom hogy nincsen, jertek csak ki.

Erre mifekédtünk a földre, mert attól féltünk, hogy belő az ablakon és nem mertünk kimozdulni a lakásból.

Kovács Ferencné elbeszélése.

A gyilkos kéznek áldozatul esett Kovács Ferenc özvegyen maradt felesége zokogva mondta el tudósítónknak az esetet a maga megrázó részletességében. Ugy 11 óra után lehetett — ugymond Kovácsné — a mikor ajtó fesszegetésre és recsesésre ébredtünk föl. Rögtön utána eszima kopogást hallottunk és a konyhából balra nyíló utcai szoba ajtó nyitását. Mi a jobbra nyíló udvari szobában aludtunk. Férjem az ágyból kiszólt.

— Ki mászkál itt? Mire ketten a mi ajtónkra jöttek és fesszegetni kezdtek, miközben folyton azt kiabálták:

— Gazda pénzt ide, gazda pénzt ide.

Eközben az utcai szobában levő komót fiókjait, melyek kulcsal nem voltak bezárva kinyitogatták, minden ruháneműt kidobáltak és két arany gyűrűt, egy ezüst órárt és egy 10 koronás aranyat elvittek. Feldúltak az ágyat és a szoba minden sarkát felforgatták, de nem találtak semmit. Ezalatt mi benn voltunk a bezárt szobában. Mikor a rablók az utcai szobával végeztek, nekiesetek a mi ajtónknak és döngetni, fesszegetni kezdtek. *Ki is fesszették, a zár letört és ekkor hárman, a férjem, én és a leányom tovább mint egy óra hosszúságig nyomtuk belülről az ajtót és nem engedték be a rablókát. Kiáltottunk segítségért és akkor jött Palka András az udvarra. Mikor a lövést hallottuk, a mit Palka kapott, kirontottunk az ajtón az udvarra, a rablók utánunk és az eperfánál agyonlőtték az uramat. Palka a kapott lövéssel kiszaladt az utcára, azt látván a rablók elmenekültek részint a Méliusz-tér felé, részint pedig amerre jöttek.*

Palkáné vallomása.

Ejjel 11 óra után járkálások zajára ébredtünk fel. Az uram szokta minden este bezárni a kaput és azt hitte, hogy nem jól fordította rá a zárat, hát ki akart menni megnézni ki jár künn.

Ekkor már hallatszott Kovácsék sikoltozása. Az ajtó nyílására kifutottak a rablók Kovácséktól, nekiesetek a férjemnek, megtorolták és össze-vissza verték. Egy alacsony, sovány embert, aki közöttük volt a férjem arcultott, mire az lőtt és eltalálta az uramat. Ma reggel benn voltam nála a kórházban — beszélté sirva az asszony — hát alig ismertem meg. Beszéltni nem tud olyanynyira össze folytogatták, a feje, kezei be van kötve. Oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy nem hiszem hogy életben maradj.

A rablók.

Az elmúlt éjjel esett az eső, az ég teljesen el volt borulva és koromsötétség uralkodott mindenfelé. A legalkalmasabb időt választotta ki magának az a hat lelketlen

vakmerő zsvány, mert sejtette, hogy nem fog rájuk ismerni senki. A vizsgálóbíró és a rendőrség mindenkit kihallgatott a rablók személyleírására vonatkozólag, de még csak körvonalakban sem voltak képesek megadni a szükséges utasításokat. Csupán annyit tudtak eddig megállapítani, hogy volt közöttük egy alacsony, sovány ember, aki a lövéseket intézte. Ez a személyleírás nagyon ráillik egy többször büntetett csavargóra, kinek nevét a nyomozás érdekében elhallgatjuk.

A rendőrség erélyesen megindította a nyomozást ez ügyben, de eddig még semmi pozitív adat nincs birtokában. Palka András a kórházban fekszik és halálán van. Kovács Ferenc holteste még mindig a Méliusz tér 5. számú házban van, ahonnan a délután folyamán szállíják ki a kórházba és ott felbontolják.

— **Hajduvármegye állandó választmánya** ma délelőtt tartott ülést Domahidy Elemér főispán elnökle alatt. Az állandó választmány a holnapi megyegyűlés tárgyival foglalkozott. A darabontok leírataira úgy határozott, hogy azokat irattárba helyezi, Rásó Gyula alispán nyugdíjazás iránti kérvényére azt javasolja, hogy a megyegyűlés küldöttségileg kérje föl az alispánt a maradásra.

— **Teljes tanácsülés.** A városházán ma Domahidy Elemér főispán elnökle alatt teljes tanácsülés volt, amelyen a ma délutáni közgyűlés tárgyaival foglalkoztak.

— **Kossuth Ferenc nagybeteg.** Kossuth Ferenc, mint értesülünk, súlyos betegesen fekszik a lakásán és még hónapok telhetnek el, míg újra talpra állhat. Ez a hír igen nagy lehangoltságot és részvétet kelt politikai körökben. Mindenfelé aggodnak a vezérért, a kit naponként halomszámra keresnek fel táviratokkal és levelekkel.

— **Elhunyt megye bizottsági tag.** Hajdudorogról táviratozta tudósítónk, hogy Farkas Pál megyebizottsági tag 74 éves korában elhalt. Az elhunyt tagja volt a vármegye közigazgatási bizottságának. Az alispán a megyeháza kintüzette a gyászlobogót. Holnap temetik.

— **Az állami adók.** Debrecen város hűfőn tartott közigazgatási bizottsági ülésén heves vitaközlés volt az állami adók miatt. A polgármesteri jelentés ugyanis az adóhivatal forgalmáról szólva, jelzi, hogy a múlt hónapban állami adó címén 731 korona 54 fillér fizettetett be az adóhivatálnál. Micsoda csekély összeg ez most, ha az ember elgondolja, hogy a törvényes időben százazrek fizetődnek be állami adóba. De hiába, most más időket élünk, az emberek mindent cselekszenek, csak éppen az állami adót nem fizetik be, mert most nem fizetés a törvény. A közigazgatási bizottságban tehát ez a csekély összeg is feltűnt és Márk Endre nyomban kérdést intézett a polgármesterhez, hogy az a bizonyos 731 korona 54 fillér hogy kerül a jelentésbe. Tudtával a városi adóhivatalnak állami adót elfogadnia nem szabad. Kiderül, azonban szerencsére, hogy az az összeg nem a városi, hanem a kincstári adóhivatálnál fizettetett be. Tekintve pedig, hogy az egyes befizetésről az állami adóhivatal jelentést szokott tenni, kénytelen volt a havi jelentésbe ezt a kuriozumot is felvenni.

— **Emberölési kísérlet az utcán.** A debreceni elvadult állapotokra vall az a vakmerő emberölési kísérlet, mely ma délelőtt 10 óra tájban, tehát fényes nappal történt a városban az Atilla-téren. A merénylő Benke Sándor vadőr, aki minden ok nélkül rálőtt Nagy Imre 23 éves pincérrre, aki gyanutlanul jött a Homok kertből. A golyó szerencsére célt tévesztett, mire a merénylő megfutott, de a rendőrség elfogta. Benke részegségével védekezik, egyébként ismert „nahéz életű” ember, aki már követett el hasonló módon ember ölési kísérletet, de a törvényszék felmentette. Letartóztatták.

Békéltető bizottsági ülés. Az iparbizottság békéltető bizottsága e hé 8-án szerdán délután 4 órakor Vetéssy Béla iparbizottsági biztos elnöke alatt ülést tart. Az ülésen peres ügyek nyernek elintéztést.

Halálozások. Az állami anyakönyvi hivatalban a mai nap a következő halálozásokat jelentették be: Csejtei Kavacsóczy Lászlóné r. k. 21 éves, Hadasics Károly r. k. 3 éves, Balogh István ev. ref. 40 éves, özv. Bátori Istvánné ev. ref. 75 éves.

Az elmulasztott les. Minden éjjel lesben áll 2 emberből álló rendőrszolgálat a cegléd-utcai temetőnél. **Az éjjel ezt elmulasztották.** Vadas Mózes őrsparancsnok, aki biztoshelyettesként teljesítette az éjjeli ügyeletet, még az este mondta is a készütség parancsnokának, hogy ebből baj lesz, mert valahányszor elmulasztották a lesállást, mindig akkor történt a baj. Ezért tudtak a rablógyilkosok elmenekülni. — Az éjjel egyébként az egész város területén csak 8 rendőr cirkált, de az ellenőrző rendőrbiztossal (aki az éjszakát Botos András titkos rendőrrel töltötte jó meleg helyen többek állítása szerint) nem találkozott. Már 3 óra is elmúlt, mikor végre előkerültek. Feltétlenül mulasztást követett el Szöcs Lajos rendőrbiztos azzal, hogy a központon nem jelentette be, hova megy, holott a központon mindig tudni kellene azt az ügyeletesnek.

Berger Jenő utóda. A debreceni kerületi betegsegélyező pénztár igazgatósága néhai Berger Jenő helyére elnöki állásra Szilinka István szódavizgyártó választotta, alelnökké pedig Falk Armin kefégyártó választották.

Köszönetnyilvánítás. Polgári Bálint földbirtokos és városi bizottsági tag ur az esküdtészi eljárás folyamán részére megítélt 16 koronát a sikelnémák javára adományozván fogadja a jelzett szerencsétlen gyermekek névében hállás köszönetét. Oláh Károly tanácsnok.

Debreceni lakos szenzációs találománya. Ifju Emerich Arnold, a Bécsi biztosító társaság titkára oly szerkezetű lépcsőt talált fel, melyen bármely számú emelet fáradtság nélkül megjárható s az oly gyakorta életveszedelemmel járó személy-felvonógép (u. n. lift) kiküszöbölhető. E találmányát már szabadalmazták.

Tetten ért tolvaj. Ma délelőtt 9 órakor Nagy István nagyszepesi tanjai lakos a Dégenfeld téri Berger-féle üzlet elé kiasztott ruhák közül a neki megtetszett kávészínű nadrágot ellopta. Tetten érték, a rendőrségen azt vallotta, hogy ő is a titkos választás híve lévén a nadrágot nem lopta, hanem csak kiválasztotta. Az ügyét áttették a bírósághoz.

Zsebtolvajlás. Ma délelőtt a csizmadiaszinben Szilágyi Sándorné hajdusámsoni asszony a férjével csizmát akart venni a gyermekeinek. Mikor fizetni akart, akkor vette észre rémülten, hogy 22 koronáját, a melyet kendőjébe kötött, a zsebéből elloptak. A lopással Kiss Lajos ismert zsebtolvaj gyanúsítható, mert a gázengusz folyton körülötte settenkedett.

Tejhamisítók. Debrecenben a tejhamisítások is nagyon elharapóztak és csak dicéretre méltó, hogy végre a rendőrség megindította ellenük az eljárást. A vizsgálat megállapította, hogy vízzel hígítják a tejet általában, amit eddig is tudott mindenki. Nekünk csak az kívánságunk,

hogy a lelketlen csalókat és hánisítókat példásan büntessék.

Elfogott tyúktolvaj. A rendőrség letartóztatta Pintér János csavargót, ismert tyúktolvajt, akit a tyúktolvajlásokkal alaposan gyanúsítanak.

Elfogott tolvaj. Még ez év április havában történt, hogy Brünbaum Adolf Vámpécsi lakos kárára 2 párnát és 1 dunyhát elloptak, azalatt az idő alatt, míg ő a mindennapi imádságát végezte. Mint tudósítónk jelenti, a csendőrség kinyomozta a tettest Szökész Zsuzsanna személyében, ki beismerte bűnét. Az ügyet a csendőrség átadta az ügyésznek.

Magyar ember nem használ mást csak a híres Hajdusági pedrót, mely legjobb bajusznövesztő és ápolószert az összes bajuszpedró készítmények között. Hatása gyors és biztos! Postán 3 doboz 2 korona 15 fillérért utánvéttel bérmentve küld a készítő: Grósz Nagy Ferenc gyógyszerész, Debrecen Kossuth utca 8.

TAVIRATOK.

Beiktatás katonasággal.

Budapest, november 7. Politikai körökben híre jár, hogy Jakelfalussy altábornagyot királyi biztossá fogják kinevezni, aki 15 évi katonai erővel fog Pest nagy székházára bevonulni és erőszakkal is beiktatja Tahy István főispánt. Tahy a napokban felkeresi Fazekas Agoston főjegyzőt és felszólítja a kulcsok és hivatali pecsétek átadására. Ha ezt megtagadja, lakossággal nyitja ki az ajtókat és az egész tisztikart felfüggeszti. A beiktatás november 15-én meg fog történni, alkalmasint az ellenzék nem is megy el a közgyűlésre.

Vilmos császár utazása.

Berlin, november 7. Vilmos császár februárban 6 heti tengeri utra indul és látogatást tesz Konstantinápolyban a szultánnal.

Horvátok és a flumei határozat.

Zágráb, november 7. Mint a Nosi List írja, a flumei határozathoz hozzájárultak a dalmát tartománygyűlés képviselői is. Porzia herceg, az osztrák urak háza tagja, levélben jelentette be csatlakozását.

Az oroszországi mészárlások.

Pétervár, november 7. Itt nyugalom volt pár napig, de a helyzet ismét rosszabbodott. A csöcselék gyilkolja a zsidókat, diákokat és a zemsztvó tagjait.

Moszkva, november 7. A csöcselék gyilkol és rabol. A diákokat darabokra tépi. Panaja városrészben több diákot megölték, holttesteiket vadállatokként széttepiék. Az egyik diákot, aki bérkocsin menekült, lezuhatták és megölték. A köhídon is több diákot vertek agyon.

London, november 7. Bukaresten át jelentik, hogy Kisenevben újra megkezdődtek a zsidó mészárlások. A csöcselék az agyukat hatalmába kerítette és bombázza a zsidók házeit és a zsinagógákat. A katonaságot ágyulóvésekkel üzték vissza. Bessarába valóságos vérfürdő. A rend teljesen felhomlott.

Moszkva, november 7. A csöcselék a kormányzó palotájához vonult, aki az erkélyről beszélt, majd a város kapitányság előtt tüntettek. A városkapitány buzdító beszéde

intezett a csöcselékhez. Nyilvánvaló, hogy a cári zsarnokság rendezi a vérfürdőt.

Nagy vasuti szerencsétlenség.

Hannover, november 7. A párisi gyorsvonat Birgenaei kisiklott, 7 utas meghalt, 2 halálosan megsebesült.

Legfőbb baja rendőrségünknek.

A Méliusz-téren történt rablógyilkosság miatt a sajtó ugyancsak üti a rendőrséget s annak vezetőjét Végh Gyulát. Tehetetlen, erélytelen hivatal oknak mósítik egyhangúlag. Végh Gyula tényleg tehetetlen, mert a mostani rendőrségi személyzettel a folytonosan növekedő Debrecenben mintaszerű kifogástalan közbiztonsági és közrendészeti állapotot fenntartani a legjobb akarat, igyekezet mellett sem képes. Azt amit pár száz embernek kell elvégeznie, egy személytől követelni nem igazságos dolog.

Mindehki látja, hogy városunkban rövid 5-6 év alatt mily rohamosan szaporodott a lakosság. A lakóházak — a város melletti telepeken — gomba módra épültek s épületek. Ezzel párhuzamosan, kapcsolatosan kellene a rendfenntartásról is gondoskodni azon a helyen hol a bajon segíteni tudnának. A rendőrség létszáma most is annyi, mint 20-25 évvel ezelőtt. Nincs olyan intézmény egy sem, — mellyel oly mostohán bánnának el, mint a rendőrség.

Nekünk 100 rendőrünk van kik közül 40 irodaszolgálati, kézbesítői teendőket végez, 5 a nehéz szolgálat alatt beteg s így a tulajdonképeni rendőrségi dolgok végzésére rendelkezésre áll 55 rendőr. Ennek a létszámnak fele nappali, fele éjjeli szolgálatot végez és pedig úgy, hogy csak 15-16 rendőr jut az egész város területére, mert egy részének pihenni kell, azt követelni, hogy a rendőr hidegben, melegben, esőben viharban 12 órát posztoljon, nem lehet.

15-16 rendőr tartja tehát fent Debrecenben a vagyon és életbiztonságot. 4-5 rendőr kell a nagy forgalmu főtéren s így 10-11 rendőr jut a többi utcákra.

Ennyi emberrel ezen a nagyterületű városon — még ha repülő géppel járnának is a rendőrök — fenntartani a közbiztonságot lehetetlenség. Csinálhat a főkapitány akár milyen beosztásokat, tervezhet, erélyeskedhet, szaladgálhat össze-vissza, nem fog eredményt látni mindaddig, míg a rendőrség létszáma legalább annyira meg nem lesz szaporítva, hogy egymással állandó összeköttetésben levő éjjeli őrszerek teljesítsék a szolgálatot. A mint látható, a rendőrségi intézményen spórolni igen veszedelmes dolog. A főváros szolgál erre jó példával, hol a rendőrség létszáma a hivatalos helyiségek, fizetések tekintetében sem miféle áldozatoktól sem riadnak vissza.

Ezt a pár sort korintsem Végh Gyula főkapitány védelmére írom, de nem tartom igazságos dolognak egy embert kárhozatalni akkor, midőn attól lehetetlen követelni, mikor a rend és vagyonbiztonság megvédésére neki módot, lehetőséget nem nyújtanak.

Nincs az az ember az országban ki 15 emberrel a szükséges vagyon és életbiztonságot képes volna megóvni.

A lakosság mindinkább vegyesebb elemeket szed magába, a közérköles rohamosan süllyed, de az elmúlt pár évtizedes esztendő is oly mértékbe ássa alá a közrendet, hogy annak megvédésére, fenntartására legalább is meg kellene kétszerezni a rendőrség létszámait.

Anyagi áldozattól mikor vagyoni és életbiztonságról van szó visszariadni nem szabad.

Dr. K. Tóth Mihály
mezőrendőrkapitány.

Rendkívüli olcsó árban Főfő, 24. szám Fehérő-épület.

KÖZGAZDASÁG.

Borkivitelünk Oroszországba. Az Oroszországgal most folyó kereskedelmi alkudozásokhoz érdekes adalékul szolgál a szentpétervári osztrák magyar főkonzulátus jelentése, mely szerint „a monarchia borbortételének emelése az Oroszbirodalomba csak mehezen lesz elérhető, mert az oroszok a francia és a rajnavidéki boroknak adnak előnyt. Magyarországi nehéz borok mint tokaji, villányi, szomorodni és ruszti, csak a nagyobb borkereskedésben kaphatók, könnyű és olcsó magyar borok bevitele csak ritkán történik, mert ezek nem bírják meg a magas vámot”. Tudni kell pedig, hogy az egyetlen kivánság, amely Oroszországgal szemben innen Magyarországból folngangzott, a borgezdaságé volt, melynek érdekeltisége — termelők és kereskedők egyaránt — az orosz borvám leszállítását óhajtja. Itt vagyunk Orosz-Lengyelország tőszomszédságában s az orosz, meg a lengyel arisztokrácia századok óta issza és szereti a nemes tokaji asszut. Hihetetlen tehát a szentpétervári konzulátusnak az állítása, hogy az oroszok a német és a francia borokat jobban kedvelnék, gyakorlati emberek inkább azt bizonyítják, hogy a német francia borok minden versenyé dacára is megfelelő vámleszállítás esetén Oroszországban sok hálás piaót találhatnának a magyar fajboroknak. Mégis nem hiszszük, hogy a törvénytelenül alkudozó Fejérváry-kormány megbízottainak sikerült volna e téren valamelyes külön concessziót elérniök, hisz az ellenkező esetben már eldicselkedtek volna vele. De ha ezen ponton sem érünk el semmit, akkor csakugyan meg lehet állapítani, hogy Magyarországnak egyáltalán nem érdeke, hogy Oroszországgal kereskedelmi szerződést kössön.

A budapesti kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentései

1905. nov 6

A) Hízott sertések ára: I. A) Magyarországi Őreg nehéz (páronként 400 kilogramm feletti súlyban) — — — — állérig. Őreg közép (páronként 300—400 kgr-ig terjedő súlyban) — — — — állérig. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogramm feletti súlyban) 187—188 állérig. Fiatal közép (páronként 250—300 kilogramm terjedő súlyban) 136—137 állérig. Fiatal könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 136—137 állérig. — II. Magyarországi: Nehéz (páronként 280 kilogramm feletti súlyban) — — — — állérig. Közép (páronként 240—280 kilogramm súlyban) — — — — állérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — — — — állérig. — III. Szerbizi Nehéz páronként 280 kilogramm feletti súlyban 134—135 állérig. Közép (páronként 240—280 kilogramm terjedő súlyban) 133—134 állérig. Könnyű páronként 230 kilogramm terjedő súlyban) 135—136 állérig. IV. Romániai eredetű (Stachi) Nehéz (páronként 240 kilogramm feletti súlyban) — — — — állérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — — — — állérig. V. Szerbizi Nehéz (páronként 260 kilogramm feletti súlyban) 138—140 állérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 137—138 állérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 135—136 állérig. A fenti sertés ártáblázatát az alábbi táblázat egészíti ki.

REGÉNY-OSZARNOK

Apáca és kegyenonó.

Regény a bécsi életből.

Magyarosította: Szabó Antal. 137

— Kegyetlen dolyfében ezelőtt két évvel tiz bankrésztvényt száz cigarett ellen, hogypár hó alatt egy becsületes agg két fedetlen erkölcsű leánya közzül az egyik kedvesévé lesz; fájdalom, megnyerte fogadását, s volt is min mosolyognia, mert az öreg

atyja könyei addig omoltak, míg szeme világát elveszté. De valahányszor a bosszu e halvány réme mosolyog, mindannyszor re meg azon daemon előtt, melynek szolgál. Fél ellenségeitől, s nem merészel azokkal szemtől szembe megküzdeni; nyomorult gyáva orrgyilkosokat bérel fel, hogy ellenségeit eltegye láb alól.

A szép táncosnő e szörnyű vádat csak oly könnyen dobta oda, mintha gyermek meséket regélna, s mégis ünnepélyes esend uralkodott köröskörül, s csak a vak öreg oldala mellett hallatszott egy mély sóhaj, mely a halvány apáca kebléből küzdötte fel magát.

— No, most tirajatok a sor, barátaim, — mondá a táncosnő, az elbocsátott fegyverekhez fordulva, hogy mint tanuk lépjétek fel egy olyan ember ellen, ki titeket a legnagyobb bűnökre esábitott el. Kezdjük az apróbbakon. Emlékezni fogtok arra, hogy Werdenberg elnöknek bizonyos idő előtt egy drága ékszerszekrénye tulajdonított el, melyet általános meglepetésre másnap reggel a szép vellesei nő pipereasztalán találtak meg. A világ a tolvajlással Hohenau urat, az elnök unokaöccsét gyanította, de ti uraim, nemde, jobban ismeritek a tolvajokat?

— Mindenestre, — felelék Wencel és Muki kacagva, — mert hiszen a tolvajok mi voltunk.

— Ti voltatok?

— Igen, mert megvoltunk bizva, hogy a szekrényt az elnök szobájából lopjuk el, s még azon éjjel Signora Camilla hálószobájába elvigyük.

— Így volt az előre kicsinálva, Preller ur, Erlenstein ügynöke ezer forintot fizetett nekünk e könnyű munkáért.

— Ez már ördögi gazság! — kiáltá Hohenau elképedve.

— És sikerült, — mondá Laura. Akkor általános az beszélték, hogy ön nagynénjét kedvese kedvéért megrabolta; rokonai hallgatnak ugyan, de a már meglazult családi kötelek egészen szétszakadtak. Nos uraim, folytassák tanuallomásokat! Ha nem csalódom, Erlenstein bankár önöknek még más megbízást is adott?

— Kétezer forintot fizetett egy ügyetlen lövésért.

— Hogy-hogy? egy ügyetlen lövésért?

— Azaz, nekünk a mi volt jó szobafőnökünket az öreg Bienenfeld atyust, csak egy véletlenségtől agyon kellett volna löni a schottenfeldi templomnál.

— Mindenható Isten! — rebegé Rozália s görcösen ölelé át atyja nyakát.

— Hát ezért voltam oly sok ideig szoba fogóagban, — mondá az öreg mosolyogva.

— Erlenstein ur elakarta némitani azon száját, mely vészedelemes lehetett volna reá nézve, — mondá Laura. Hát mit bított még rátok a bankár ur?

— Tegnap két csomó arannyal kínált meg bennünket.

— Ha Tannenheim huszárhadnagy urat a lehető leggyorsabban a tulvilágra expedialjuk.

— Mert az óvatos lovag nem akart ismét párisha utazni, hogy a párbajt kikerülje.

— Hiszen ez valódi rablókapitány — kiáltá Antal megbotránkozva.

— Az volna, ha bátorság nem hiányzanék nála ehhez. — felelé a táncosné gnyosan nevetve. — Is most önhöz szólok drága aranyfürtű Jakabom, ki engemet már holnapok óta üldöz, mint féltékeny szerelmes. Hát mit akart ön velem, szép Fridolin?

— Semmit. Erlenstein ur 500 forintot ígért, ha önnök szép arcát kissé megtecsolom, — felelé a vörös Jakab, ravasz mosolylyal, s egy füvegést huzott ki zsebéből.

— Meglocsol? mivel, kölni vízzel vagy más illatszerrel?

— Nem, vitriollal.

— Vitriollal?

— No ez már valódi gazfickóhoz illő csin!

— Ez azonban utolsó ilyen tette volt! — kiáltá Tannenheim határozott hangon.

(Folyt. köv.)

Legjobb bajuszpedró

a híres Dobreceni

„CIVIS“ bajuszpedró



nely nem tép, de jól összetartja és nötteti a bajuszt!

1 doboz ára 40 fillér.

Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszerháza a „Kigyó“-hoz DEBRECENBEN.

Eladó tenyész-kancák.

Két darab vemhes tenyészkanca, melyek néhány éve Nagyváradon- valamint a Hortobágyon

ügető-versenyt nyertek

ugyanazeknek 1 darab 2 és fél éves kanca, 1 darab 1 éves kanca és 1 darab idei mén-esikőjük, mint számfelettiék,

eladók.

Értekezhetni:

Klobusitzky Géza

gazdasága

Monostor-Pályi

(posta, vasut és távirdaállomás Biharm.)

Elektro-Vitalizőr, dupla villanydelejes kereszt vagy csillag.



R. B. 86967 sz. Gyógyít és felüdít jótállás mellett közvény, reuma, asthma, (nehéz lélegzés) elmatlaság, fázugás, nehéz hallás, epilepsia idegesség étvégylanság, sápkór! fogfájás, migron, tehetetlenség valamint minden idegtetegségnél. Azon beteg aki 86967. sz. készülekem által legfeljebb 45 nap alatt meg nem gyógyul, azonnal visszajepja a pénzét. Ahol már semmi sem használott ott kérem az én készülekem megkísérlni; meg vegyök győződve készülekem biztos hatásáról. A kis készülek 4 kor., könnyebb betegségeknek alkalmazandó. A nagy készülek 6 kor. idült betegségeknek alkalmazandó. A központ elrusítóhelye szétküld utánvétellel vagy előleges fizetéssel a bel- és külföld részére.

Auffenberg József

BUDAPEST, VIII. Bezerédi-utca 3.



APRÓ HIRDETÉSEK.

Maga 18 szögig 30 fillér, minden további szó 3 fillér vastagabb betűkkel nyomtatott szó 6 fillér.

Leveleket csak azokra pontosan válaszolunk, ha az illető azonos helyre beküldeti.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Teljesen új
cseléd-ágy jutányos áron eladó. Burgondia-u. 3. sz.

Pénztárnoknői
állást keres uri leány ki már ily minőségben alkalmazva volt. Czim a kiadóhivatalban.

Csinosan butorozot
szoba külön bejárattal 1-2 személyre kiadó Teleki-utca 28.

Kiadó lakás.
A törvényszéki palota közvetlen közelében Varga utca 36. sz. a. parkettes, víz és vízvezetékkel ellátott modern emeleti lakás 1905. május 1 től kiadó. Értekezhetni Piac utca 44. sz. a. ügyvédi irodában.

Eladó
tulziporodás végett fajbar-mfi, eisörendű sárga Orpington, kendermagos Plymouth továbbá magyar és angol golyvás galambok. Pacsirta-u. 42.

Szén
megrendelhető a nagytemplom melletti tüzsdében. — Ugyanott kocka szén kapható 10 db. 30 fillér.

Egy szoba
konyha, tiskamara, speiz külön padlással. Mogyoró-u. 14. sz. kiadó.

Ajánlott
levelekhez posta-könyv felárban eladó. Czim a kiadóhivatalban.

TITKOS

betegségek ellen legjobb szer a

„TRIAS“

2-3 napi befeeszkendéssel a folyást utóbj és fájdalom nélküli felettség mellett megszünteti. A legrég. bb a legelhanyagoltabb folyásban szenvedők is biztos gyógyulást remélhetnek. Férfiaknak kor. 2.72, nőknek 3 kor. 54 fill. beküldése után bérmentve küldetik. Feeszkendők külön 1 korona. Raktár: Debrecenben Tóth Béla ur gyógyszerárban (Főpiac) és a legtöbb vidéki gyógyszerárban is kapható. — Titoktartás mellett küldi Papp gyógyszerész Tiszszentimren.

Franczia-Flanell

bluzokra és pongyolákra gyönyörű mintákban

59 kr.

Bosznyai J. és Társa

divatruházban

Debrecen, Kossuth-utca 5. sz.

Globus
tisztító-kivonat
többféle tisztítást mint bármely más fany-tisztítószer.

Hirdetések felvételnek e lap kiadóhivatalában.

Óriási SZERENCSE TÖRÖK-nél!

Felülmulhatatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt **21 millió** koronánál több **nyereményt** fizettünk ki nagyrebecsült vevőinknek; ezek között a **két legnagyobb** nyereményt, és pedig:

kétszer a nagy jutalmat a 600.000 koronás főnyereményt, a legnagyobb 400.000 koronás főnyereményt,

továbbá 4 á **100.000**, 3 á **90.000**, 2 á **80.000**, 3 á **70.000**, 3 á **60.000**, több **50.000**, **40.000**, **30.000**, **25.000**, **20.000**, **15.000** és ezeken kívül számtalan 10.000, 5.000, 2.000, 1.000, 500 koronás és egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 17-ik magyar osztálysorsjátékban

110.000 sorsjegyre ismét **55.000** pénznyeremény jut és összesen **14 millió 459.000 korona** hatalmas összeget sorsolnak ki

Rendelje meg a neve mellett álló szerencseszámot!

Sok pénz széppé varázsolja az életet! Isten megajándékozza a férj a feleséget vagy az asszony az urát a neve mellett álló sorsjegy megvételével nagy nyereményt. A véletlen nagy szerencsét játszik az életben és könnyen meglehet, hogy éppen egy szerencsesorsjátékban folytán a neve mellett számot eltalálta, melyre egy nagy nyeremény jut.

Adám, Adél	12109	Dozsa, Erzsébet	65878	Iván, Jolán	2393	Ottó, Melánia	21451
Adolár, Agnes	3223	Edo, Esz er	4043	Jakab, Józsa	93322	Ódán, Karcisz	55177
Adóli, Agóia	22037	Elek, Etel	41799	János, Judit	35397	Pál, Neszli	2381
Agoston, Amália	60017	Elmer, Flóra	107273	Jenő, Juliska	54895	Péter, Olga	51515
Aladár, Anna	41777	Emil, Franciska	32443	József, Karolin	17339	Pisla, Paula	101969
Albert, Anatólia	74366	Endre, Frida	92777	Kálmán, Katinka	68775	Richard, Pelagie	3455
Alfréd, Apollonia	20292	Erő, Genoveva	52551	Károly, Katalin	48741	Róbert, Petronella	79787
Akos, Aranka	101001	Perenc, Gertrud	12115	Kornél, Klára	66344	Rudolf, Piroška	12533
Ambrus, Berka	50901	Frigyos, Gabriella	93989	Kristóf, Klótild	7279	Salamon, Regina	65827
András, Bianka	35268	Fülöp, Gizella	60037	Lajos, Kornélia	109707	Sama, Rozsika	17718
Antal, Boronka	2392	Gábor, Hedvig	20999	László, Krisztina	50919	Sándor, Rozalia	38107
Arnold, Boriska	90472	Gáspár, Heléna	79747	Leó, Kunigunda	96622	Simon, Sári	107397
Arpad, Beati	32417	Gergely, Henriett	51631	Lipót, Laura	21624	Tamás, Sarolla	48364
Arthur, Beika	105317	Sóza, Hormina	38997	Lőrinc, Lenke	66022	Tibor, Szerena	74371
Asra, Brigitta	13293	Gusztáv, Hilda	2736	Manó, Leónia	6270	Tihár, Theosoria	2727
Attila, Cecília	52333	György, Ibolyka	55487	Márkus, Lidia	34484	Tivadar, Teréz	34959
Balás, Cornelia	74397	Gyula, Iduska	35375	Márton, Lina	95297	Tóbiás, Terus	55477
Balki, Béra	24034	Henrik, Ilona	34477	Mátyás, Ludmilla	52977	Vendel, Valeria	20905
Barnabás, Borolyta	3001	Hermann, Irma	92792	Mihály, Lujza	24292	Viktor, Veronika	101041
Bela, Cecília	38277	Hugó, Ilka	46495	Miklós, Magdolna	65146	Vilmos, Viktória	50908
Benedek, Eufemia	108855	Ignác, Irén	12115	Miksa, Malvin	48562	Vince, Vilma	12413
Bernát, Emma	51377	Illés, Irma	45273	Mór, Margit	12306	Zoltán, Zsófia	65365
Béniel, Erzsébet	101911	Imre, Izabella	109333	Nándor, Mária	109089	Zsigmond, Zsuzsanna	5463
Béniel, Iva	16364	István, Janka	27174	Orbán, Mártha	36784		
Béniel, Zsuzsanna	92157	Izidor, Johanna	53077	Oszkár, Matild	67197		

Legnagyobb nyeremény esetleg **1.000.000** korona;

továbbá 1 jutalom **600.000** 1 nyeremény **400.000**, 1 á **200.000**, 2 á **100.000** 1 á **90.000**, 2 á **80.000**, 1 á **70.000**, 2 á **60.000** 1 á **50.000**, **40.000** 5 á **30.000**, 3 á **25.000**, 8 á **20.000**, 8 á **15.000**, 36 á **10.000** korona és még sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

¹/₈ eredeti sorsjegy frt. — .75, vagy K 1.50; ¹/₄ eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy 3 korona. ¹/₂ „ „ „ 3.—, „ „ 6.—; ¹/₁ „ „ „ 6.—, „ 12 „

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyre kérünk azonnal, de legkésőbb

1. é n o v e m b e r h ó 14 - i g

hozzánk bizalommal beküldeni, miután fenti szerencseszámok gyorsan elfogynak.

TÖRÖK A. és T.

Sürgönycim: **bankháza, BUDAPESTEN.** Sürgönycim: **Törökek, Budapest.**
H a z á n k l e g n a g y o b b o s t á l y s o r s j á t é k - i z l e t e .
Főirudánk osztálysorsjáték-üzletel:
Központ: **Teréz-körut 46/a. I. fiók: Váci-körut 4/a. II. fiók: Múzeum-körut 11/a. III. fiók: Erzsébet-körut 54/a.**